

BÉDA

Školní časopis Základní školy Bedřicha Smetany v Lanškrouně

5 Kč

Nová Smetanka

aneb nejrozsáhlejší modernizace naší školy v její více než stoleté historii je dokončena.
Stránky plné fotografií z přestavby a články o nových učebnách na stranách 14 až 24.

Co v tomto čísle najdete?

- 2 | Lambada
- 3 | Vybarvi obrázek

Akce

- 4 | Pasování na čtenáře
Školní družina v novém roce
Výtvarka na sněhu
- 5 | I v novém roce spolu
- 6 | Projekt Hobit

Extra

- 6 | Okénko do světa deskových her
- 7 | Rozhovor: Mgr. Radka Halberštátová
- 8 | Rozhovor: Ing. Zdeněk Šesták
- 9 | Útulek Lanškroun děkuje za podporu v roce 2020
Štěkání na zajička aneb Sejdeme se na Velikonoce?
Nejnovější psí přírůstky
- 10 | Trocha environmentální výchovy
- 11 | Světový den vody
Velikonoce
- 12 | Velikonoční kvíz
- 13 | Vojtěch

Nová Smetanka

- 14 | Cyklus fotografií zachycující rozsáhlou přestavbu, která začala pouhou rekonstrukcí půdy budovy školy na ulici Smetanova, doplněný o články učitelů popisující nové učebny.

Pro chvíle oddechu

- 25 | Das Kreuzworträtsel
Poznáš, která je to unikátní světová stavba?
- 27 | Velikonoční osmisměrka
Anglická jarní zvířecí křížovka
- 28 | Výherci

Redakční tým
ve školním roce 2020/2021

VI. C
Sofie Šmídová
Karolína Zemanová

VII. B
Karolína Laichterová
Josef Hofman

VIII. A
Natálie Vašíčková

Pedagogové
Mgr. Michaela Čadová
Mgr. Jana Kernová
Mgr. Iveta Kantorová
Mgr. Martina Fiebigerová
Martina Komrsková

Nechceš psát písemku?

Snadná pomoc. Zkus Lambadu!
Doplň políčka a vhoď do Bédovy schránky
do pátku 30. dubna 2021.

Lambada léto 2021

Jméno:

Příjmení:

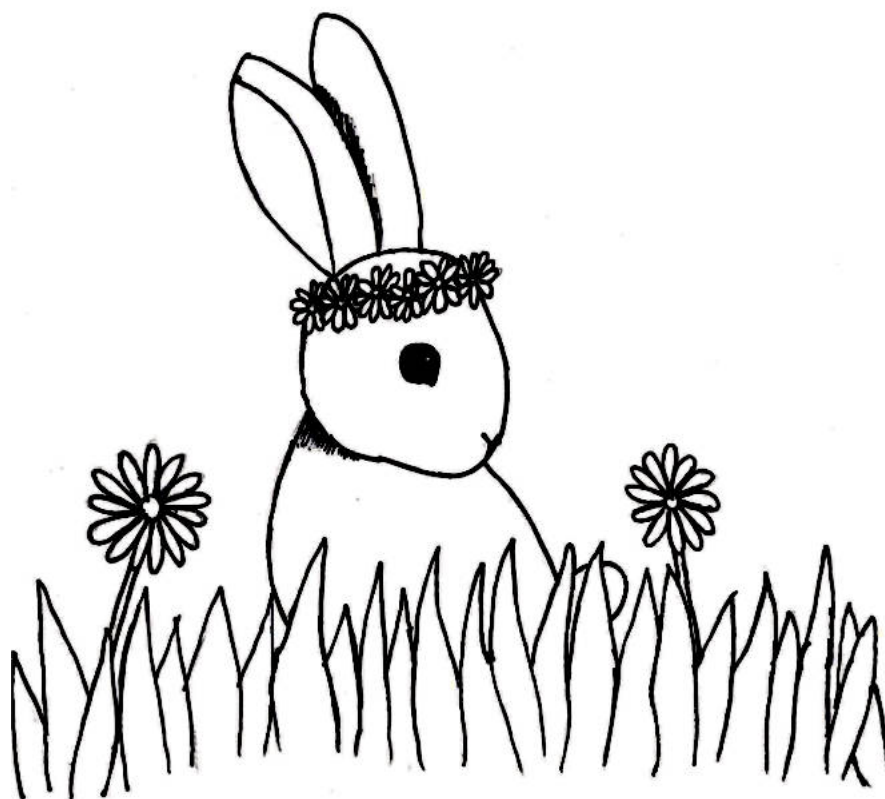
Třída:

Vybarvi obrázek

Vybarvený obrázek podepiš, poznač svoji třídu a poté vhoď do Bédovy schránky.

Autorka Karolína Laichterová ze VII. B

Spring

Autorka Sofie Šmídová ze VI. B

Pasování na čtenáře

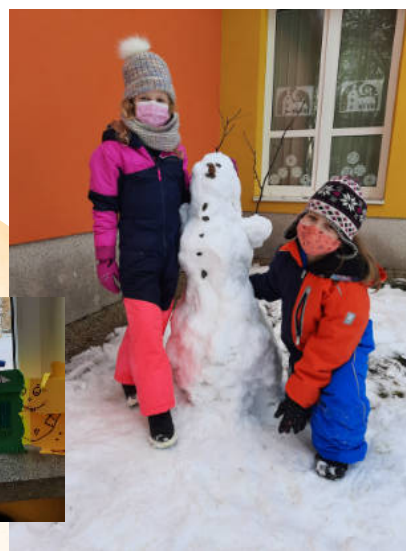
Z důvodu pandemie se v červnu a pak ani v listopadu neuskutečnilo v Městské knihovně Pasování na čtenáře. Byla by velká škoda o tuto pěknou akci žáky v roce 2020 připravit. Proto jsem dětem v pátek 18. prosince připravila úkoly, ve kterých dokazovaly svoje čtenářské dovednosti. Žáci nejdříve spojovali písmena podle abecedy. Za jejich správnost byli odměněni vánočním obrázkem. Nejobtížnější dovednost, a to správné pochopení textu, prokázali ve dvojicích při skládání vánočního příběhu. Dalším úkolem bylo vyhledávání slov z vánoční osmisměrky a vylustění tajenky. Svoji šikovnost také dokázali při hledání rozdílů na vánočním obrázku. Žáci prokázali svoje schopnosti při výrobě vánočního přání. Všechny úkoly se jim povedlo splnit. Za odměnu byli Královnou Abecedkou pasováni na čtenáře a dostali Diplom pilného čtenáře. Pod vánočním stromčkem je čekalo překvapení. Ptáte se jaké? Přeci krásná knížka s názvem Kouzelná třída. Dětem přeji, ať je knížka na Vánoce vždy potěší a stanou se z nich dobří čtenáři.

Autorka Mgr. Jana Fryaufová

Školní družina v novém roce

Letošní leden je opravdu zimním měsícem. Sněhové vločky zasypaly naši školní zahradu, takže jsme ji mohli krásně využít – stavění sněhuláků, bunkrů, klouzání a sánkování. A než se mokré rukavice usuší, tak malujeme, tvoříme, čteme a hrajeme si s kamarády. A roušky? Ty už ani nevnímáme... Ani nouzový stav nás nerozhodí!

Autorky Vychovatelky ŠD

Výtvarka na sněhu

V úterý 19. ledna 2021 jsme měli netradiční výtvarnou výchovu. Napadl hebký sníh a byla by škoda nevyužít krásných sněhových podmínek pro stavění sněhuláků, iglů nebo dokonce i želvičky. Žákům 2. B se výtvary ze sněhu moc povedly a užili jsme si všichni velkou radost ze sněhové nadílky.

Autorka Mgr. Jana Fryaufová

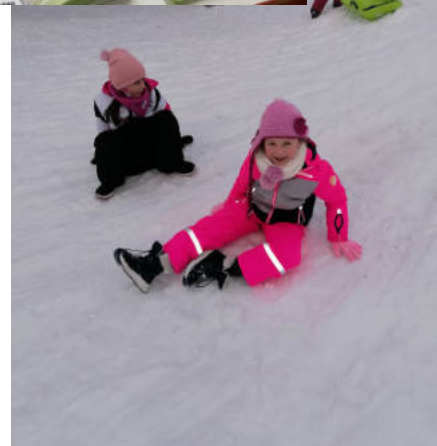
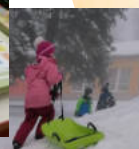
I v novém roce spolu

Po delším vánočním volnu jsme opět všichni spolu. Máme to štěstí, že jsme prvňáčci a druháčci. Sice se nemůžeme ještě vzájemně navštěvovat ve třídách nebo si společně hrát na zahradě, ale určitě se zase brzy dočkáme.

Tak se spolu učíme ve třídě, vyrábíme, malujeme, hrajeme si, ale hlavně si užíváme báječné nadílky sněhu.

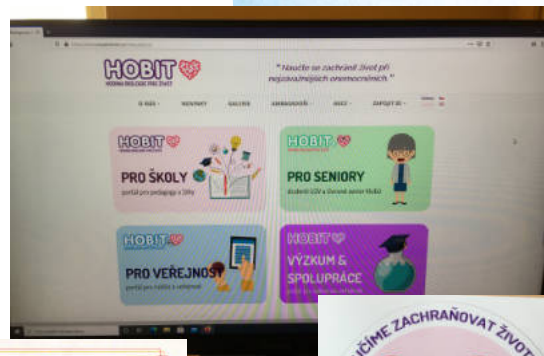
Držíme všem dalším třídám palce, aby se co nejdříve mohly setkat ve škole, hrát si a hlavně být spolu.

Projekt Hobit

Konec ledna jsme si ve vyšších ročnících oživilí projektem HOBIT, ve kterém se žáci seznamovali s příznaky mozkové mrtvice a srdečního infarktu, aby dokázali tato onemocnění včas rozpoznat a zavolat pomoc. Seznámili jsme se s tématem teoreticky, poté si žáci zkusili test, kde byla krátká videa - sami měli zvolit správnou odpověď, rozpoznat, zda je situace nebezpečná a jak by se měli zachovat.

Projekt proběhl vzhledem k situaci distančně, ale i přes drobné technické potíže si s tím žáci 8. A, 9. A i 9. B velmi dobře poradili. Obdrželi jsme i množství doplňkového materiálu – pracovních listů, křížovek, atd. K těmto materiálům se budeme vracet během prezenční výuky. Koncem druhého pololetí si vše zopakujeme.

Autorka Mgr. Eva Šuláková

EXTRA

Okénko do světa deskových her

Dům snů

- Počet hráčů: 2-4
- Doporučený věk: od 8 let
- Herní doba: 40 min
- Rok vydání: 2016

Koupelna pěkně s masážní vanou, parádní kuchyň, do suterénu vinný sklípek nebo radši prostornou garáž...? Koho by trápila hypotéka a urvaní sousedi. Dům snů, ne každý ho má, ne každý se ho dočká.

V této krásné rodinné hře dostane každý z hráčů před sebe prázdný domek na herní desce. Dvě podlaží po pěti místnostech, dva prostory v suterénu, vše volající po dobudování. Dvanáct volných políček tak odpovídá dvanácti kolům, které hra trvá. Každé umístění místnosti a jejího vybavení pak přináší hráči body, které na konci hry určí vítěze. Ale kdo by mýsl na body, když si zařizuje domov snů?

V této hře je podstatné pořadí hráčů. Kdo začíná, má největší výběr z nabídky karet, které se každé kolo mění. Není radno hrát jako poslední, když potřebujete dostavět obývací pokoj a jeho karta už není k dispozici. Můžete taktizovat. Zvolíte si v příštím kole žeton prvního hráče? Nebo se zaměříte na sbírání střešních jedné barvy? Případně si budete vybírat zvláštní karty s různými pomocníky či nářadími, které vám mohou přinést různé výhody? Cest k vítězství je celá řada a tímto se hra stává zajímavou. Žádná další hra není stejná.

Hra má příjemnou dynamiku, libivou grafiku, dům se zvolna plní, aniž by někoho zajímaly náklady za stavební materiál. A ten finální pohled na dílo, které jste vybudovali, ten stojí rozhodně za to.

Kvíz:

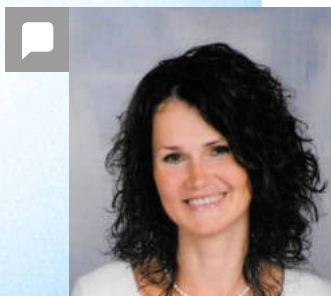
1. Kolik kol trvá jedna hra?
2. Pro kolik hráčů je určena?
3. Kolik místností je v horním patře?
4. Jaká místnost by neměla chybět ve tvém vysněném domě?
5. Jak bys přeložil/a název hry do anglického jazyka?

Řešení kvízu s jménem a třídou vhadzuj do Bédovy schránky.

Pozor! Na konci roku bude vylosován jeden z vás, který obdrží jednu z her dle vlastního výběru.

Autorka Martina Komrsková

Rozhovor: Mgr. Radka Halberšátová

ředitelka knihovny
v Lanškrouně

Vzpomínáte ráda na školní léta?

Už je to spousta let, co jsem chodila do školy, tak si troufám říci, že vzpomínám ráda. Díky pár úžasným učitelům jsem si velmi zamilovala český jazyk, především literaturu, a hlavně dějepis.

Jaké bylo Vaše vysněné povolání?

Od mala jsem se chtěla stát dětskou lékařkou, na gymnáziu jsem to kvůli předmětům jako chemie a biologie, které mě nenadchly, docela rychle přehodnotila. Už na základní škole jsem objevila kouzlo historie, takže mým vysněným povoláním se stala průvodkyně na hradech. To se mi pak zčásti splnilo – pracovala jsem několik sezón jako průvodkyně na nedalekých hradech a díky práci v cestovní kanceláři jsem doprovázela jako průvodkyně zájezdy do Vídně, Benátek apod.

Jaké je Vaše nynější povolání?

Jsem ředitelkou lanškrounské knihovny.

Je Vaše povolání náročné? V čem?

Toto povolání je náročné i krásné současně. Krásné v tom, že potkávám spoustu lidí a že jsem mezi knihami, které miluji. Náročné vzhledem k mnoha povinnostem (mnohdy nezajímavým), které tato funkce obnáší, a samozřejmě také odpovědnost za budovu, knihovní fond, vybavení knihovny apod. Vše musí být propojeno tak, aby to dobře fungovalo a všichni se v knihovně cítili spokojeně. Knihovna by neměla být pouze půjčovnou knih (časopisů, audioknih, her a didaktických pomůcek), ale především místem, kde se mohou setkávat jednotlivci nebo celé rodiny a trávit zde svůj volný čas. Proto se snažíme nabízet spoustu vzdělávacích a kulturních programů. Například pro ty nejmenší (0-3 roky) a jejich rodiče je určen projekt Bookstart – S knížkou do života, pro prvňáčky pasování na čtenáře, pro školáky pak nově čtenářská soutěž Lovci perel a projekt Škola naruby. Nezapomínáme ani na seniory, kterým nabízíme v rámci Virtuální Univerzity 3. věku zajímavá témata ke studiu. To je taková nekončící snaha dělat vše nejlépe.

Čemu se věnujete ve volném čase? Jaké jsou Vaše koníčky?

Možná to vyzní jako klišé, ale má práce je opravdu mým koníčkem. Protože si neumím představit svůj život bez knih a jejich čtení. K tomu mám ráda cestování, především po naší republice. Ze sportu mám ráda pilates, jízdu na kole, pěší turistiku. A takové to nicnedělání se také snažím pravidelně (a ráda) zařazovat.

Co Vám vadí na ostatních lidech?

Chyby na druhých většinou vidíme snadněji než u sebe. Spíše bychom se měli zamyslet nad sebou, zda to, co nám tak moc vadí na jiných, neděláme sami.

Zažila jste nějaký trapas?

Trapasy jsem zažila i zažívám, nejdůležitější je se z nich nehroutit, ale využít je jako zkušenost. A hlavně nezapomínat na humor a nadhled.

Jaké je Vaše životní krédo?

„Když už člověk jednou je, tak má koukat, aby byl. A když kouká, aby byl, a je, tak má být to, co je, a nemá být to, co není, jak tomu v mnoha případech je.“ – Jan Werich

Co byste vzkázala žákům naší školy?

Aby se drželi citátu Johna Lennona: „Když jsem byl malý, ptal jsem se maminky, co je v životě nejdůležitější. Ona mi odpověděla: „Štěstí“. Když jsme pak ve škole psali, čím chceme v životě být, já napsal: „Šťastný“. Řekli mi, že jsem nepochopil zadání. Já jim odpověděl, že oni nepochopili život.“

A teď stručně:

Oblíbené jídlo:
kapří hranolky

Oblíbená filmová pohádka:
Anděl Páně

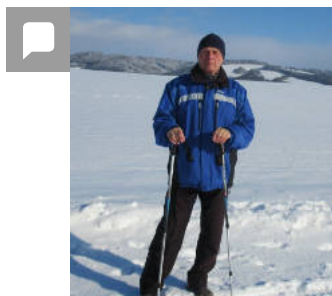
Oblíbený film:
Forrest Gump

Oblíbený autor (kniha) z dětství:
Jules Verne

Oblíbený herec/herečka:
Ivan Trojan, Simona Stašová

Oblíbený zpěvák/zpěvačka:
Jarek Nohavica, Adele, Queen

Oblíbený předmět ve škole:
dějepis a literatura

Rozhovor: Ing. Zdeněk Šesták

předseda Klubu českých turistů Lanškroun

Můžete se nám blíže představit?

Jmenuji se Zdeněk Šesták, absolvoval jsem VUT Brno a jako závodní stipendista jsem se v roce 1970 objevil v Lanškrouně. Tam jsem nastoupil do TESLY Lanškroun a pracoval zde až do roku 1994. Potom jsem jako obchodně-technický specialista pracoval v oblasti pasivních součástek (hlavně rezistory) mimo Lanškroun. Do Lanškrouna jsem se vrátil už jako důchodce v roce 2008. Od této doby se věnuji turistice, od roku 2010 jsem předsedou Klubu českých turistů Lanškroun.

Vzpomínáte rád na školní léta?

Na školní léta nemám žádné špatné vzpomínky. V současné době čas ve škole ani moc nevnímám, spíše co jsme dělali po škole. Tenkrát nebyla televize a ani všechny ty elektronické věci jako dnes. Na co si pamatuji - v rozhlase byly vždy v sobotu ve 14:00 hodin na pokračování vyprávěny dobrodružné romány. Jinak naše činnost byla zaměřena na různé hry venku - v létě voda a příroda, v zimě lyže, brusle. Nesmím opomenout, že jsme se museli i zapojit do prací - např. sušení sena, pomoc při žních, podzimní práce na poli a zahradě.

Jaké bylo vaše vysněné povolání?

V současné době nevím, co bych řekl, asi nějaké výhledy byly, ale asi ne tak silné, abych si na ně dnes vzpomněl - snad možná hokejista.

Jaké je Vaše nynější povolání?

Nynější povolání - spokojený důchodce, který se věnuje v plném rozsahu turistice, a to jak v ČR, tak i mimo. Největší zážitky jsem měl z cesty „Vietnam od čínských hranic až po řeku MEKONG“ a „Západní parky USA“. Hlavně se s manželkou a dalšími turisty věnujeme cyklistice a pěší turistice.

Čemu se věnujete ve volném čase? Jaké jsou Vaše koníčky?

Viz bod „Vaše nynější povolání“

Co Vám vadí na ostatních lidech?

Hlavně je to uzavřenost do sebe. A jako další vlastnost komerce, hodně věcí se točí kolem peněz.

Zažil jste nějaký trapas?

Malé trapasy v životě asi byly, ale nějaký závažný si nevzbavuji.

Jaké je Vaše životní krédo?

Žít a užívat si každý den v rámci fyzických možností, neotravovat okolí negativním postojem.

Co byste vzkázal žákům naší školy?

Škola je sice základ života, ale je nutné si uvědomit, že skutečný život začíná, až člověk začne samostatně žít. Proto je nutné si uvědomit, že vzdělání je jedna z možností, která může tento život zpříjemnit. Hlavně je důležité při výběru škol a následujícího zaměstnání si vybrat tak, že mne bude bavit, že každé ráno se budu těšit do školy i následně do práce. Další výběr spočívá v tom, zda jsem manuálně zručný, nebo mne více baví pracovat hlavou. Dnes a i v budoucnosti budou zapotřebí lidé, kteří budou pracovat rukama, i když ve spojení s technikou. Dle mého názoru je pořád lepší dobrý řemeslník než bezvýrazný absolvent VŠ.

A teď stručně:

Oblíbené jídlo:

špagety, ovar, koprová omáčka

Oblíbená filmová pohádka:

Popelka

Oblíbený film:

žádný nemám

Oblíbený autor (kniha) z dětství:

K. May, Zane Grey

Oblíbený herec/herečka:

Vladimír Menšík, Iva Janžurová

Oblíbený zpěvák/zpěvačka:

nemám

Oblíbený předmět ve škole:

tělocvik, matematika

Útulek Lanškroun děkuje za podporu v roce 2020

Pracovníci útulku děkují všem, kteří podpořili jejich psy a kočičí svěřence v uplynulém náročném roce. Okolnosti spojené s pandemií nedovolily uspořádat Štěkání na Ježíška tak, jako tomu bylo v minulých letech. Akce se ale i přes všechna omezení nakonec konala. Pod vánočním stromčkem se tak objevila spousta dárků. Pro pejsky se vybralo 765 kg granulí, 241 kg konzerv a salámů, 60 kg těstovin, 12 kg rýže, tablety na odčervení, pipety proti blechám, různé pamlsky, šampony, hračky, deky, pelíšky, vodítka či obojky. Kočičky se mohly radovat z 90 kg granulek, 110 kg masových kapsiček, pelíšků, dek, hraček či kočkolitu. Lidé zaslali také finanční pomoc na transparentní účet útulku.

Poděkování si ale zaslouží i ti, kteří se v útulku o pejsky a kočičky s láskou starají. Děkuji.

Štěkání na zajička aneb Sejdeme se na Velikonoce?

Otázka konání tradiční velikonoční akce je stále otevřená. Pokud situace dovolí, akce se bude konat v daném termínu. Pokud ale budou i nadále přísná vládní opatření, akce se bude konat v pozdějším termínu. O případné akci se dozvíte na webu nebo také na facebooku Útulku Lanškroun.

Nejnovější psi přírůstky

Na závěr si vás dovolím seznámit s Tomem a Jerryem. Že už je znáte? Tentokrát nejde o známé postavy kocoura a myšáka, ale o dva nerozlučné psi kamarády, nejspíše sourozence. Našli se 26. února v obci Ostrov. Jsou to asi rok staří, moc hodní kluci, kteří bez sebe neudělají ani krok. Jsou zkrátka jedna duše. Kdo by si takového kamaráda nepřál, že? Majitele se najít nepodařilo. V útulku se snaží nyní této rošťácké dvojici sehnat nový domov, aby spolu mohli být i nadále. Pokud byste věděli o někom, kdo by měl zájem o tyto úžasňáky, nasměrujte je na Útulek Lanškroun. O dalších svěřencích se dočtete na FB Útulek Lanškroun. Všem předem děkuji za sdílení informací.

Trocha environmentální výchovy: Uklidíme Česko, uklidíme si za humny

Půl roku uběhlo, zima je pryč a nás čeká jarní úklid. Hlavním úklidovým termínem je sobota 27. března. Bohužel, vzhledem k uzavření škol, se nemůžeme zúčastnit jako škola. Ale my to nevzdáme! Každý z nás může přiložit ruku k dílu. Věřím, že všichni rádi vyrazíte na čerstvý vzduch po tom věčném sezení před monitorem. Určitě jste si všimli, že po zimě je všude kolem nás velké množství nepořádku. Odpadem, který v ulicích v posledních měsících potkávám na svých procházkách se psem velmi často, jsou bohužel roušky. Vzpomínáte na heslo „Moje rouška chrání tebe, tvoje zase mě!“? Heslo sice pěkné, ale na přírodu poněkud zapomínáme. „Koronavirová“ turistika udělala také své. Je na čase to začít napravovat.

Letos se do jarního úklidu zaregistrovalo přes 600 měst, firem, spolků či jednotlivců. Skupinové úklidy jsou ale spíše symbolické. Účastníci vyrazí sami či jako rodina. Místní organizátoři se tak rozhodli zřídit tzv. Pytlomaty. Zde si dobrovolníci mohou vyzvednout pytel a případně i mapku míst, která je potřeba uklidit.

Lidé také stále více provozují tzv. plogging, který podporují organizace Běhej lesy a Rozběháme Česko. Jedná se o výběh, kdy nejde o rychlost ani délku trasy, ale o pomoc přírodě sesbíráním odpadků.

Pokud vás tedy šťve, jak nyní vaše okolí vypadá – na holých větvích se houpají igelitové sáčky, v keřích se schovávají lesknoucí se plechovky i PET lahve, obaly od dobrůtek se válí všude a modré roušky „zdobí“ mnohé chodníky – není nic jednoduššího, než si nasadit pracovní rukavice, vzít si do batůžku pořádný pytel na odpadky a vyrazit na vzduch. Uvidíte, že pocit z dobře vykonané práce je k nezaplacení. A druhý den si určitě všimnete, že je vaše procházka o poznání příjemnější. A nezapomínejte fotit. Jak vypadalo místo před úklidem? A jak vypadá teď? Našli jste při svém úklidu nějakou kuriozitu? Sem s ní! Tímto vyhlašuji soutěž o nejzajímavější fotku z úklidu „za humny“.

A nyní jedna výzva! Písničkář Zdeněk Rýdl složil pro iniciativu Uklidíme Česko písničku s názvem Uklidíme svět. Texty začal skládat už jako mladík na táborech, poté byl členem tanečního souboru Maleníček a posledních pět let se věnuje písničkářům již jako důchodce. A pořád ho to baví! Zvuk vám sice nepřenesu, ale důležitý je text. Pan Rýdl by byl velmi rád, kdyby někdo jeho písničku nazpíval. Najde se mezi vámi někdo, kdo by to zvládl? Ano? Super!

Uklidíme svět

Zdeněk Rýdl

Lidi, vemte igelitku, uklidíme svět,
vemte chňapku, rukavice, jdeme na výlet!
Doma samý respirátor, samý nařízení,
v lese nikdo, vůbec nikdo, nikdo tady není!

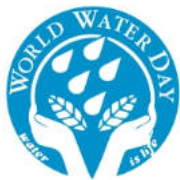
My už máme třetí pytel, další bude nutný,
stromy, že nám dají sílu, a že nebudou smutný!
Když máme ten koronavirus, samý špatný zprávy,
domov můj je tady kolem, zas bude vzduch zdravý.

Ve studánce bláto, listí, lidi, to je děsný!
Vodník někde v karanténě, víly tančit nesmí.
Mají odstup, posedávají, už je bolí prcina,
očkovat, tak to že nejde, vosám došla vakcína.

Uklidíme Česko, parky, rybník, les!
Aby neříkali, že u nás chcipl pes.
A všude bude krásně, když sluníčko svítí,
na poli roste řepka a na louce kvítí. (2x)

Nahrávku i soutěžní úklidové fotky zasílejte na můj e-mail martina.fiebigerova@zsbs.cz. Čekají vás pěkné odměny.

Budu se těšit na hezčí procházky v našem okolí, vaše fotky a také na vámi nazpívanou písničku. Originál písničky a spoustu dalších zajímavostí najdete na www.uklidmecesko.cz a také na facebooku Uklidíme Česko.

Světový den vody

Světový den vody si připomínáme každoročně 22. března. Voda patří mezi čtyři základní elementy a je jedním z nejvěstších bohatství, které nám naše planeta poskytuje. Jelikož ale spotřeba vody v posledních letech neúprosně roste, je třeba se o téma vody zajímat.

Kvůli zavřeným školám nám odpadají i akce spojené s tímto významným dnem. To ale nevadí! Tým Recyklohraní si pro vás připravil tvůrčí osvětový úkol - reklamní kampaň, jak snížit spotřebu vody.

Milí přátelé ve školách,

pitná voda je důležitá a bez ní by nebyl život. To je známá věc! Víme však také opravdu všichni, jak se chovat zodpovědně a vodou zbytečně neplýtvat? Vždyť její zdroje jsou omezené. A právě o tom je náš nový osvětový úkol. Vyzýváme vás, žáky, abyste vymysleli reklamní kampaň, která lidem napoví, jak se k vodě chovat ohleduplně a snížit její spotřebu, ať už doma nebo ve škole.

Při plnění úkolu se proměníte v reklamní tvůrce. Na našich stránkách najdete zadání, poskytneme vám praktické základní informace, jak funguje reklamní tým. Například kdo je kreativce, copywriter, media planner, grafik, webdesigner, social media specialist, co je to public relations atp. Také, jak reklama funguje, jak se tvoří dobrý slogan nebo kde všude se dá reklama prezentovat – v televizi, tisku, online, na sociálních sítích anebo na billboardech. A proč je rovněž důležité udělat si nejdříve průzkum a pak si také ověřit, jak na naši reklamu budou lidé reagovat.

Zároveň vám poskytneme potřebné informace, s kterými můžete oslovit své spolužáky, kamarády, učitele, rodiče a další členy rodiny, ale i širokou veřejnost, a vysvětlit jim, proč je důležitá šetrná spotřeba vody a jak snížit spotřebu vody především v domácnostech.

Zaujal vás tento úkol? Není nic jednoduššího než zajít na stránky www.recyklohrani.cz, nahoře kliknout na přehled úkolů a vybrat si zadání pro 1. nebo 2. stupeň. Najdete zde také velice zajímavý dotazník o tom, zda máte povědomí o šetrné spotřebě vody.

Předem děkuji všem žákům, rodičům i pedagogům, kteří se do tohoto studijního a tvůrčího úkolu zapojí. Dotazy a hotové „reklamy“ můžete opět směřovat na moji e-mailovou adresu: martina.fiebigerova@zsbs.cz

Těším se na vaše výtvořky a přeji vám všem prosluněné jaro!

Autorka

Mgr. Martina Fiebigerová

Zdroj

recyklohrani.cz; arpok.cz

Velikonoce

V zimním čísle jsme si povídali o tom, jak se slaví Vánoce v různých zemích Evropy a jaké zvyky se dodržují v českých rodinách. V jarním čísle nebude chybět čtení o Velikonocích. Zajímá vás, proč se předvelikonoční středě říká Škaredá? A jaké jsou symboly Velikonoc? Odpověď nejen na tyto otázky najdete v článku.

Na rozdíl od vánočních svátků nemají Velikonoce přesně daný termín – jsou svátkem pohyblivým. To znamená, že jejich datum se mění každý rok. Slaví se po jarní rovnodennosti (20. 3.) a zároveň po prvním úplňku od té doby. Nejdůležitějším dnem je Boží hod velikonoční, ten letos připadá na 4. duben.

Týden před Božím hodem se označuje jako Pašijový. Velikonoce jsou důležitým svátkem hlavně pro křesťany, kteří si připomínají poslední týden života Ježíše Krista. Ten byl v tomto týdnu zrazen Jidášem, souzen, ukřižován a zázračně vstal z mrtvých. Pro mnoho lidí jsou Velikonoce spojené s příchodem jara, tepla a nového začátku.

Na Květnou neděli (letos 28. 3.) se v kostelích světily vrbové proutky, které mají zvláštní moc – ochraňují před zlými silami. Hospodáři věřili, že když zapíchnou proutek s kočičkami do rohu pole, bude tím zajištěna dobrá úroda.

Modré (Žluté, Velké) pondělí (29. 3.) a Šedivé úterý (30. 3.) nebyly z pohledu lidových zvyků nijak výjimečné. V tyto dny se začínal chystat jarní úklid domácností.

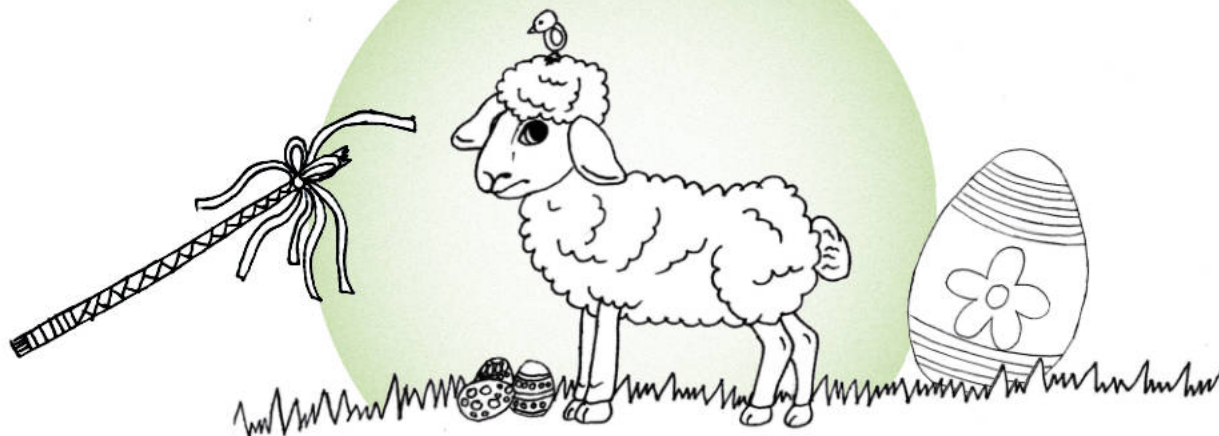
Škaredá středa (31. 3.), nebo také sazometná středa, je spojena s jednou krásnou pověrou. Říká se, že kdo se škaredí (mračí) na škaredou středu, bude se škaredit každou středu celý rok. Na venkově se v tenhle den uklízelo celé stavení a vymetaly se z komína saze.

Na Zelený čtvrtek (1. 4.) bylo všude ticho – „zvony odletěly do Říma“. Dokonce i dobytku se sundávaly zvonce z krku. Místo zvonů se vesnicemi ráno, v poledne a večer rozléhal zvuk řehtaček. Podle tradice se v tento den jedlo něco zeleného (špenát, jarní polévka s prvními bylinkami, hrách, zelí), pekly se sladké jídla s medem, který musel být darovaný, aby uchránil před hadím uškutnutím a žihadly.

Na Velký pátek (2. 4.) vstala hospodyně ještě za tmy a pomodlila se za zdravé hospodářství. Hospodář pro změnu ráno sledoval počasí, podle kterého předpovídal, jak se bude hospodářství po celý rok dařit. Pokropil svěcenou vodou stavení i stodolu, aby do domu nepřišlo neštěstí. A pamatujete si Krkonošskou pohádku, díl nazvaný Jak šel Trautenberk do hor pro poklad? Bylo to na Velký pátek. V tento den se nesmělo rýt nebo kopat do země a věřilo se, že se země otvírá a vydává svoje poklady. Na Velký pátek se nekonaly mše, nejedlo se maso a nevařilo se.

Na Bílou sobotu (3. 4.) se „vracely zvony z Říma“, novým koštětem se bílilo uklizené stavení, pekl se mazanec, chléb a velikonoční beránek. Bílou sobotou končil čtyřicetidenní půst.

Neděle se označuje jako Boží hod velikonoční (4. 4.). V tento den se barví vejce, malují se kraslice. Kluci pletou pomlázky z vrbových proutků. Lidé chodili do kostela na mši, přinášeli si s sebou jídlo, které si nechávali posvětit.

Velikonoční pondělí (5. 4.) patřilo tradicím a zvykům, které jsou oblíbené hlavně mezi dětmi a mládeží. Brzy ráno vycházeli chlapci s pletenými vrbovými pomlázkami za děvčaty. Za vyšlehání a koledu dostávali malovaná vajíčka, sladkost, chlebiček a barevnou mašli. Nezapomínali se vrátit do poledne, jinak je mohla děvčata polít studenou vodou.

A jaké že jsou velikonoční symboly?

vejce – vajíčko je symbolem nového života, začátku a konce. Na Velikonoce se uvařená nebo vyfouklá vejce zdobí a malují různými technikami – takto ozdobeným vajíčkům říkáme kraslice. V Čechách, a hlavně na Moravě najdeme plno různých technik, vzorů a zdobených kraslic, některá z nich jsou téměř umělecká díla. Používají se různé materiály (vosk, barvy, sláma) a postupy práce. Dodnes se pro barvení používají přírodní barvy – pro hnědou cibulové slupky, pro žlutou kari koření nebo zázvor, pro modrou červené zelí, pro zelenou kopřivy nebo špenát, pro červenou slupky z červené cibule nebo červenou řepu.

pomlázka – jeden z nejznámějších velikonočních symbolů. Pomlázka jsou mladé vrbové, březové nebo jalovcové proutky spletené do sebe. Pomlázky jsou různě velké, ručičky mohou mít ozdobně spletené, na konci pomlázky se navazují stuhy jako odměna za koledu a vyšlehání.

kočičky – připomínají jaro a Velikonoce. Pro mnoho věřících mají zvláštní moc – věřilo se, že posvěcené kočičky ochraňují před zlem.

jidáše – pokud je doma pečete, pak víte, že je to sladké pečivo různých tvarů (spirála, šnek), pomazané medem. Jedly se na Zelený čtvrtek a připomínají provaz, na kterém se oběsil Jidáš – ten, který zradil Ježíše.

mazanec – obdoba vánoční vánočky jako tradičního pečiva. Je sladký, s hrozkami, má kulatý tvar, který připomíná slunce. Nahoře je naříznutý do kříže (jako připomínka ukřižování).

beránek – na rozdíl od jidášů a mazance je ze sladkého bábovkového těsta, které se peče ve formě beránka. Beránek je nejenom moučník, ale také dekorace – v mnoha rodinách mu na krk uvazují barevnou mašli, rolničku, místo očí mívá hřebíček nebo hrozinky. A tenhle pečený beránek nám připomíná i mláďata, která se na jaře rodí.

Líbilo se vám čtení o Velikonocích? Zkuste letos ozdobit vajíčka jinak, nasbírat si první jarní bylinky do nádivky nebo si společně pusťte Krkonošskou pohádku. Veselé Velikonoce!

Velikonoční kvíz

Četli jste pozorně článek o Velikonocích?

Vyzkoušejte náš kvíz a vyhraďte zajímavé ceny!

1. Který je nejvýznamnější den Velikonoc?

- a. Boží hod vánoční
- b. Boží hod velikonoční
- c. Škaredá středa

2. Proč se zelenému čtvrtku říká zelený?

- a. protože se ten den malovaly místnosti zelenou barvou
- b. protože začíná růst tráva
- c. protože se v tenhle den jí něco zeleného

3. Co se říká o Velkém pátku?

- a. že se v ten den otevírá země a vydává své poklady
- b. že zvony odletěly do Říma
- c. že kdo se v ten den škaredí, bude se škaredit celý rok

4. Jak se říká ozdobenému vajíčku?

- a. pukavec
- b. jidáš
- c. kraslice

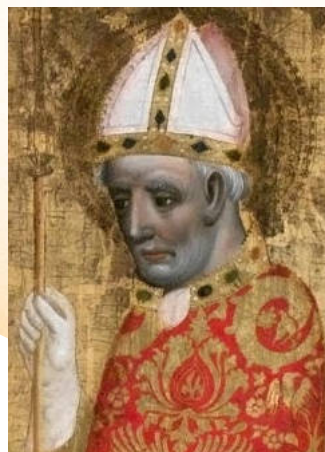
5. Z čeho se nejčastěji pletla pomlázka?

- a. z provazu
- b. z březových a vrbových větvíček
- c. z trávy

6. Když byste chtěli mít vajíčko obarvené na hnědo, v čem ho budete vařit?

- a. ve špenátu
- b. v cibulových slupkách
- c. v červené řepě

Vojtěch

23. dubna slaví jmeniny VOJTĚCH. Naši školu navštěvuje řada nositelů tohoto slovanského jména, ale už ne všichni o svém jménu znají více informací. K svátku všem Vojtěchům samozřejmě gratulujeme, a nejen jim věnujeme tento příspěvek.

Význam původně složeného jména je útěcha, posila vojska. Podoba jména v Německu je Adalbert a v Maďarsku Béla. V ČR jménu Vojtěch náleží 57. místo v pořadí četnosti užívání jmen a nositelů tohoto jména u nás máme téměř 53 tisíc.

Uvádění jmen v kalendáři začíná s nástupem křesťanství již od 2. stol. n. l. a souvisí s kultem svatých. 23. duben tedy nebyl vybrán náhodně dnem svátku, ale souvisí s mučednickou smrtí 2. pražského biskupa a 1. Čecha v tomto úřadu - VOJTĚCHA z rodu Slavníkovců, který tragicky zahynul ve věku 41 let. Nyní se přeneseme až do 2. pol. 10. století n. l., kdy Vojtěch žil, a tohoto světce si připomeneme.

Narodil se v roce 956 v Libici nad Cidlinou knížeti Slavníkovi a kněžně Střezislavě. Při křtu dostal jméno Vojtěch. Vychováván byl společně se svými pěti bratry v křesťanském duchu. Po získání základních vědomostí a znalostí na farních školách v Libici a Boleslavi byl roku 972 vyslán do věhlasné klášterní školy při klášteře sv. Mořice v Magdeburku, kde sídlil arcibiskup Adalbert, jenž měl k Vojtěchovi vřelý vztah a ujal se jeho výchovy a vzdělávání. V roce 981 však arcibiskup zemřel a 25letý Vojtěch se rozhodl k návratu do vlasti. Po smrti 1. pražského biskupa Dětmara byl Vojtěch 19. 2. 982 zvolen 2. biskupem pražským. Vzhledem ke skutečnosti, že Vojtěch byl odpůrcem formálního křesťanství, vžitých a tradovaných pohanských přežitků, narážel na odpor světské moci a posléze i vládnoucího knížete Boleslava II. (972 - 999), opustil dvakrát naši vlast.

Odešel do Itálie, kde navštívil papeže a pobýval v benediktinských kláštorech. V Čechách Vojtěcha ve správě nahradil míšenský biskup Folkold, který byl však roku 991 na Velký pátek raněn mrtvicí a zemřel přímo u oltáře v chrámu sv. Víta na Pražském hradě. Tato skutečnost uspisila jednání Boleslava II. o navrácení Vojtěcha do vlasti v roce 992. Shoda mezi Vojtěchem a vládnoucím Boleslavem II. netrvala dlouho, Vojtěch opět opustil Prahu a uchýlil se do jemu známého prostředí kláštera na Aventinu v Itálii.

Boleslav II. požadoval navrácení Vojtěcha do vlasti. V tu dobu Vojtěcha zastihla zpráva o vyvraždění Slavníkovců (28. 9. 995). Zpráva o smrti svých bližních Vojtěcha šokovala a velmi zarmoutila. Utvrdila ho v setrvání v klášteře. Vojtěch byl nešťastný, vždyť zůstali naživu jen 3 bratři z celého rodu (Vojtěch, Soběslav a jejich nevlastní bratr po matce Radim). K návratu jej přiměla až pohrůžka klatby. Vojtěch se vydal na cestu zpět do vlasti a cestou navštívil Polsko, kde se jej ujal vládnoucí kníže Boleslav Chrabrý, sledující své vlastní politické zájmy. Panovník vypravil do Čech poselstvo se žádostí o vyjádření, zda se Vojtěch má vrátit. Odpověď snad vyzněla tak, že o Vojtěcha v Čechách nikdo nestojí. Vojtěch se rozhodl na jaře roku 997 odebrat na misijní cestu k pohanům Prusům. Misionářské působení Vojtěcha naráželo na odpor pohanů a vyvrcholilo 23. 4. 997 potyčkou, během níž byl Vojtěch společně se dvěma svými pomocníky brutálně zavražděn poté, co nevědomě vstoupil na pohany uctívané místo, které podle jejich tvrzení znesvětil. Sedm kopí probodlo jeho tělo, první rána směřovala do srdce a po dalších bodných ranách už bezvládnému tělu usekli hlavu. Vojtěchova průvodce bratra Radima propustili, aby o Vojtěchově smrti přinesl zprávu Boleslavu Chrabrému. Rozhořčený Boleslav Chrabrý vykoupil od pohanských Prusů tělo Vojtěcha a za velkého smutečního obřadu jej nechal pochovat v polském třemešenském klášteře, do něhož Vojtěch již dříve uvedl mnichy řádu sv. Benedikta. Pohřebního obřadu se ujal Vojtěchův bratr Radim, který byl o dva roky později jmenován arcibiskupem hvězdenským. Ostatky Vojtěcha, uložené do hrobky, nenašly klid. Odpočívaly zde do 6. 11. 1000, kdy byly přeneseny do chrámu Panny Marie ve Hvězdě. Roku 1039 český kníže Břetislav I. (1034 - 1055) využil krize polského státu a ve snaze dosáhnout povýšení pražského biskupství na arcibiskupství, za doprovodu biskupa Šebíře a početné vojenské družiny, vtrhl do polského Hvězdna a s okázalým pokáním i projevy úcty nechal z hrobky vyzvednout ostatky Vojtěcha a převézt je do Prahy, kde byly na konci srpna 1039 pochovány v chrámu sv. Víta na Pražském hradě. Ani zde však nesetrvávaly na stejném místě.

Po roce 1039 se rozhořel spor o pravost ostatků Vojtěcha. Závěry vleklého sporu historiků o pravost ostatků jednoznačně potvrzují, že ostatky Vojtěcha převezené do Prahy jsou pravé.

Po mučednické smrti byl Vojtěch v roce 999 papežem Silvestrem II. prohlášen za svatého. Stal se uctívaným světcem nejen Čechů a Poláků. Závěrem bych chtěl zdůraznit jeho pozitivní charakterové vlastnosti. Statečnost, zásadovost, vytrvalost, trpělivost, neoblomnost a příkladný křesťanský život.

Nová Smetanka

aneb nejrozsáhlejší modernizace naší školy v její více než stoleté historii je dokončena

Počátek celého projektu se skromným názvem „Půdní vestavba ZŠ Smetanova“ začal v létě roku 2016, vyhlášením výzvy z programu IROP. Na přípravu a zpracování tak rozsáhlého záměru však bylo, jak už to bývá, neskutečně málo času. Proto bylo na denním pořádku, že se všechny potřebné podklady pro jeho podání, jako studie proveditelnosti, projektová dokumentace, analýzy, návrhy prostor, vybavení technikou, zařízením, pomůckami, informační technologie, bezbariérovost celé školy a mnoho dalšího, zajišťovaly po odpoledních, večerech, sobotách i nedělích. Vše se nakonec stihlo do konečného termínu na začátku února 2017 a pak už jen nastalo čekání, týdny, měsíce, rok a více. Jaké bylo naše nadšení z výsledku, že projekt byl úspěšný a byl schválen, snad není potřeba zdůrazňovat.

Co tedy tento projekt obnášel?

Především obrovské množství práce od všech, kteří se na něm podíleli - zřizovatele jako investora, projektantů, zpracovatelů žádosti, stavebních firem, dozoru, členů realizačního týmu, zaměstnanců školy. Desítky zainteresovaných, přímo v projektu nebo v souvislosti s ním. Je jasné, že tak rozsáhlé dílo přineslo mnoho komplikací, se kterými jsme se museli vyrovnat, zejména, když se rekonstrukce týká více než stoleté budovy a trvala více než 3 roky. Ale nadšení z naplnění mnohaleté vize, snaha vše řešit a především pozitiva, která projekt přinese do života školy, je to, co všechny pohánělo.

Co škola získala?

Studie proveditelnosti vše popisuje na 66 stranách, ale stručně řečeno, hlavně moderní a špičkově vybavené pracoviště, s nejmodernější technikou, novými prostory, možnostmi, o kterých se mnohým může zdát. Je radost se na to vše podívat s odstupem a s podivem sledovat především detaily, na které se při tom myslelo a které byly zrealizovány. Zabývat se všemi aspekty, to by vydalo na samostatnou knihu. Přesto se o to v kostce pokusíme.

Nové učebny

Nové učebny byly hlavním cílem celého projektu. Dlouhodobě jsme se potýkali s nedostatkem místa pro realizaci odborné výuky a využít půdní prostory byla úžasná příležitost. Díky grantu tak mohlo vzniknout 6 nových učeben a zázemí pro pedagogy. Které to jsou?

1. Učebna fyziky a chemie
2. Učebna jazyků 1
3. Učebna jazyků 2
4. Přírodovědná učebna
5. Polytechnická učebna
6. Venkovní přírodovědná učebna
7. Nové kabinety – zázemí pro pedagogy

Bezbariérovost

Nyní jsou všechny prostory obou budov, „nové“ i „staré“, jak je tradičně nazýváme, zcela bezbariérové, a to díky stavebním úpravám v interiéru, venkovních prostorech, ale především díky nově vybudovanému výtahu, spojujícímu všechna podlaží obou budov. Není tedy problém integrovat do naší školy jakéhokoliv žáka se speciálními vzdělávacími potřebami.

Konektivita

Kapitola sama pro sebe. Kabely a zase kabely, kilometry slaboproudých i silnoproudých. Wi-fi, pokrytí celého prostoru budov i venkovního prostředí, vybavení nejmodernějšími informačními technologiemi, připojení optickými kabely, servery, centrální ozvučení školy, rádiem řízený čas, zcela nová síť s novými parametry a rychlostí blesku, připojení na Eduroam a možnost tak sloužit všem jejím členům jako veřejně dostupný bod pro připojení.

Infrastruktura

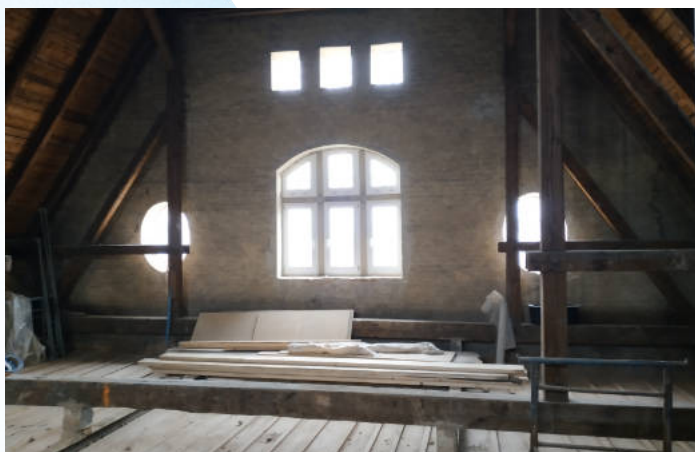
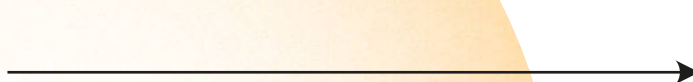
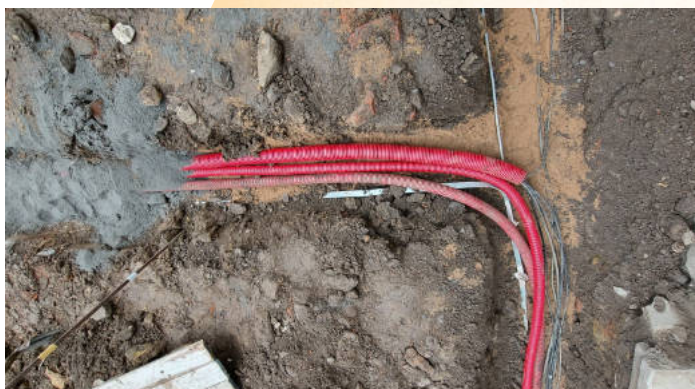
Obrovské množství kvalitně odvedených stavebních prací v interiéru i exteriéru, realizace úprav, budování nových místností, řešení oken, krytin, podlah, všech použitých materiálů, povrchů, obkladů, dlažeb, kanalizace, přípojek, vedení elektřiny plynu, dat a „tisíce“ dalších položek, plánovaných i neplánovaných, těch, které byly v projektu, ale i těch, kterými nás historická budova překvapila a bylo nutné je operativně řešit.

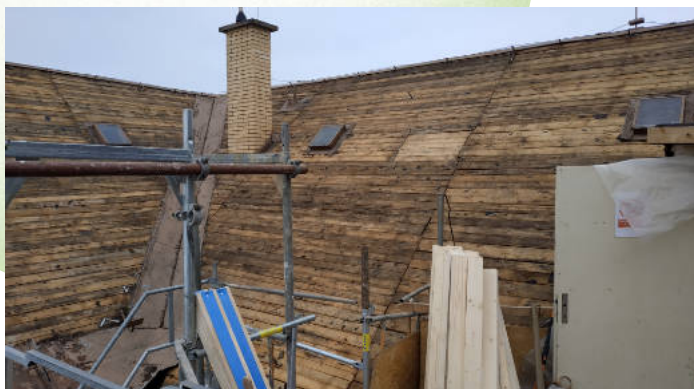
Co říci závěrem?

Nacházíme se nyní v nelehké době a našim obrovským přáním je, aby vše, co se roky budovalo, sloužilo co nejdříve těm, pro které jsme toto vše vytvářeli, současným i budoucím žákům školy, aby ve všech prostorách zněl jejich smích, radost, byla cítit touha po vzdělání a při tom všem mohli využívat vše, co tak rozsáhlý projekt přinesl. Je těžké shrnout 5 let práce a života všech, kteří se na projektu podíleli, do jednoho jediného článku. Poděkování všem je tím nejmenším, co mohu udělat.

Takže přátelé, s hlubokou úctou
a poklonou, všem vám patří
naše obrovské

Děkujeme!

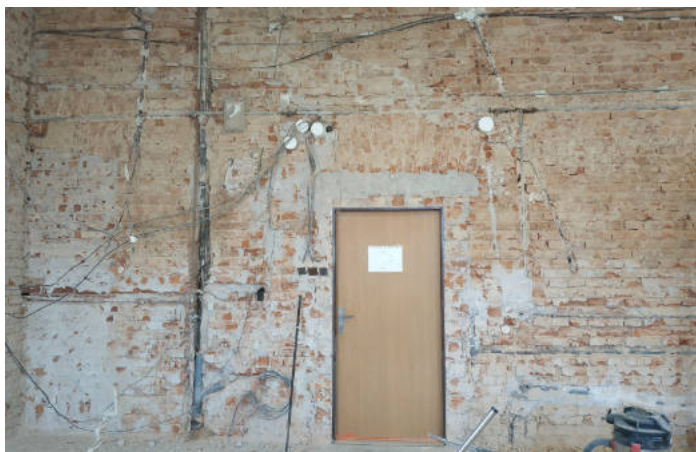
Přírodovědná učebna

Nová přírodovědná učebna bude sloužit nejen k výuce teoretických hodin, ale také pro praktickou výuku během seminářů či laboratorních prací.

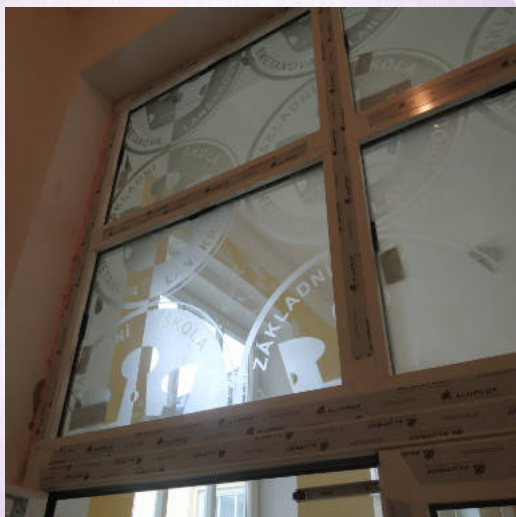
Je vybavena moderní technikou – interaktivním LCD panelem, vizualizérem, počítačem, novými kvalitními mikroskopy – a názornými pomůckami. K nim patří například kostra člověka a různých dalších obratlovců, 3D modely buněk, květů, kůže, vnitřních orgánů člověka, vzorky bezobratlých, ... Díky novým mikroskopům a lupám se žáci dostanou k praktickému pozorování nejmenších organismů.

Velkou výhodou bude dostupnost všech pomůcek v jedné odborné učebně. Tím se zamezí poškození pomůcek během transportu do tříd. Příjemným doplňkem je terárium, které bude obývat agama vousatá.

Autorka Mgr. Eva Šuláková

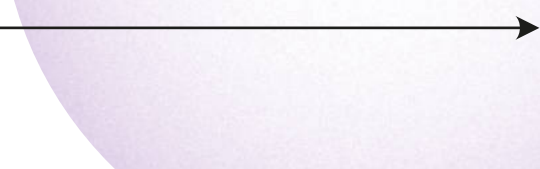
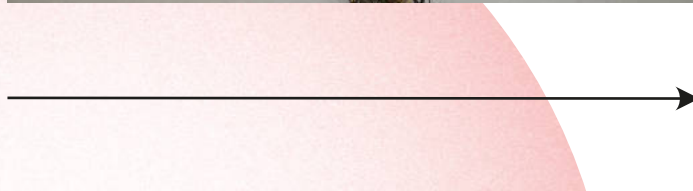
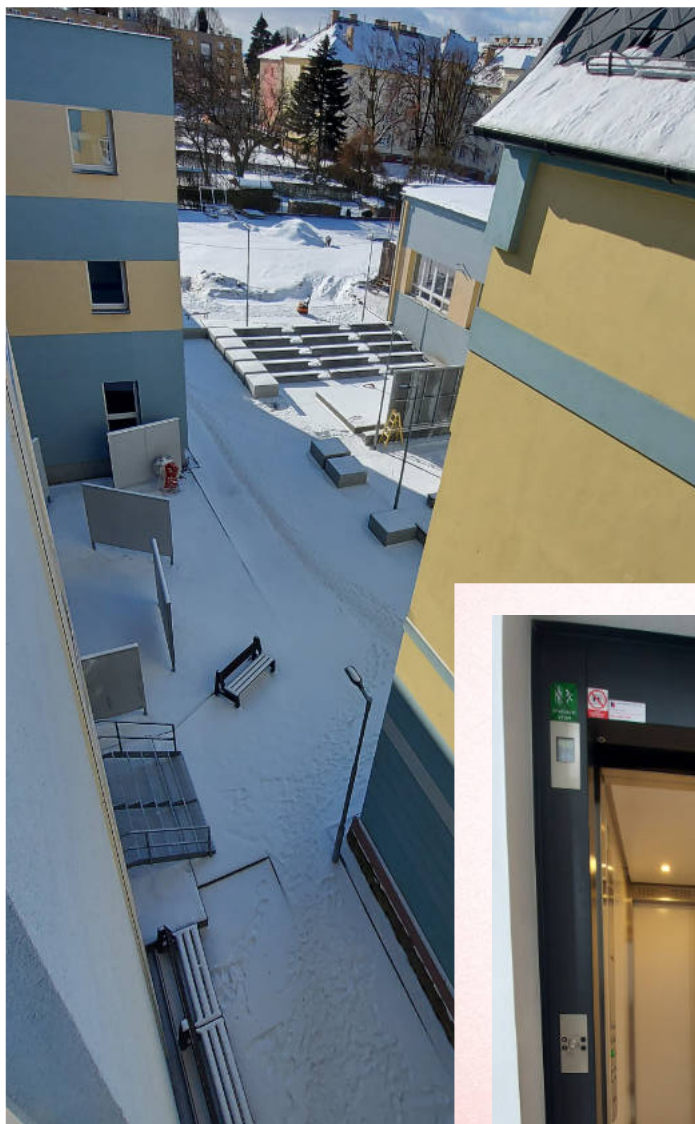

Venkovní přírodovědná učebna

Nově vznikající venkovní přírodovědná učebna bude sloužit žákům naší školy nejen k výuce přírodovědných předmětů, ale jistě najde uplatnění také například při výtvarné výchově. Využívána bude rovněž k odpočinku žáků při poledních pauzách nebo v rámci školní družiny. Je koncipována tak, aby ji mohli využívat žáci 1. i 2. stupně.

Součástí venkovní učebny je pódium a stupňovité hlediště. Výukové panely budou sloužit žákům k vlastní výuce – jsou zaměřeny zeměpisné a přírodopisné. Žáci se seznámí s nejběžnějšími rostlinami a živočichy České republiky, budou moci ověřovat své znalosti z vlastivědy a zeměpisu, seznámí se blíže s městem Lanškroun i s jeho blízkým okolím. Pro výuku botaniky je v učebně 12 osázených kontejnerů s běžně rostoucími rostlinami, včetně léčivých bylin. Funkce kontejnerů je nejen výuková, ale zároveň také estetická. Pro odpočinek jsou umístěny lavičky. Své místo zde mají stojany na kola pro dojíždějící žáky.

Učebna fyziky a chemie

Zrekonstruovaná a moderně vybavená učebna fyziky a chemie bude sloužit především pro výuku těchto odborných předmětů a jejich seminářů. Vybavení také využijeme při zapojení žáků v přírodovědných soutěžích.

Veškeré nové pomůcky (interaktivní LCD panel, moderní digestoř, vizualizér, nové elektrické rozvody, van de graaffův generátor, žákovské měřicí soupravy – Pasco, Vidět a slyšet, Půda, výživa, energie, Teplo a oheň, Voda a vzduch, atd.) jsou důležitým propojovacím prvkem teorie a praxe, ale i zpestřením vyučovacích hodin. Soupravy jsou určené pro práci žáků ve dvojicích. Možnosti využití žákovských souprav jsou široké a určitě budou motivovat žáky k dalšímu vzdělávání nejen v předmětech fyzika a chemie.

Autorka Mgr. Jana Kernová

Polytechnická učebna

V rámci realizace projektu půdní vestavby se nově vybudovala moderní odborná polytechnická učebna. Učebna pro 30 žáků nabízí pracoviště vybavené 15 žákovskými notebooky, dále je zde prostor pro 3D tisk (Prusa), programovatelné robotické stavebnice (Lego Mindstorms, Robotics - pro začátečníky i pokročilé, Robotics in Industry), stavebnice Fischertechnik (Dynamic XXL, Elektropneumatics, Profi Cars and Drives, Super Fun Park, Electronics, Mechanics 2.0, Pneumatics, Zelená energie). Součástí učebny je i tabule s interaktivním dotykovým panelem a učitelská pracovní stanice pro CAD/CAM. Kreativitu žáků podpoří i výukový software pro grafické a designové návrhy. Učebna je vytvořena pro maximální podporu žáků v technickém vzdělávání na naší škole.

Autor Mgr. Pavel Dobšíček

Jazykové učebny

V podkroví se nacházejí dvě nové jazykové učebny s moderním technickým vybavením. Do každé učebny se vejde dvacet čtyři žáků. „Červená“ učebna je vhodná pro práci s poslechy, komunikaci ve dvojicích či skupinách, ale i pro samostatnou práci. Učebna je vybavena moderními notebooky se sluchátky a mikrofonom a také velkou interaktivní tabulí.

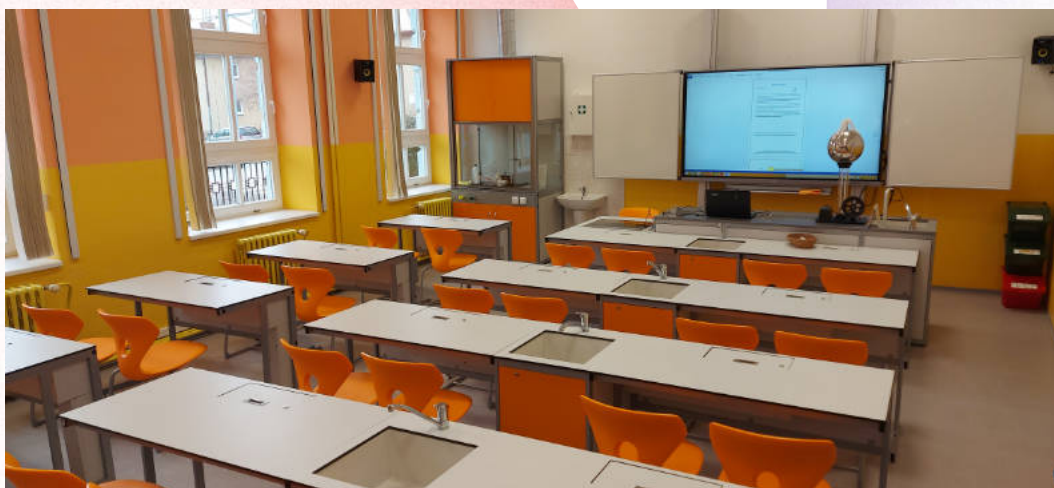
„Modrá“ učebna je určena spíše pro práci ve skupinkách. Nachází se zde šest oválných stolů se čtyřmi místy. I zde lze ale pracovat se stejnou interaktivní tabulí. V zadní části učebny je velký prostor využitelný pro různé pohybové či relaxační aktivity, tvorbu projektů, dramatické scénky či hraní různých her.

V učebně je také zřízena anglická knihovna. Je zde velké množství knih zjednodušené literatury v různých stupních obtížnosti. Žánrově si určitě každý přijde na své – romantické příběhy, sci-fi, fantasy, současné příběhy, knihy o historii, beletrie, ale i knihy faktografické.

Každá učebna je vybavena také množstvím učebních pomůcek – k dispozici jsou nové slovníky pro výuku anglického i německého jazyka, kreativní slovníky, deskové a karetní hry na procvičování slovní zásoby i mluvnice a také velkoformátové „deskové“ hry, kde pozici figurek zaujmají sami žáci.

Za vyučující anglického jazyka můžeme říci, že se už velice těšíme, až budeme moci tyto učebny naplno využít.

Autorky **Mgr. Martina Fiebigerová a Mgr. Tereza Mannová**

Das Kreuzworträtsel

Autorka Natálie Vašíčková, VIII.A

Big ben

Atomium

Sagrada Família

Pula Arena.....

Országház

Sněhový hrad v Kemi

Malbork.....

Kronborg.....

Chrám sv. Sofie

Poznáš, která je to unikátní světová stavba?

Dnes se podíváme na další zajímavou stavbu, která byla slavnostně otevřena 12. 1999. Leží na umělém ostrově, tvarem připomíná (1. část tajenky), s nejvyšším bodem

ve výšce 321 m. Byla postavena podle návrhu firmy (2. část tajenky). Má 56 podlaží a 18 výtahů. V 51. podlaží je (3. část tajenky), na kterém v roce 2005 hráli Roger Federer a Andre Agassi tenisový zápas. Ke stavbě bylo použito 70 000 kubických metrů betonu, 9 000 tun oceli a 10 000 m² plátek zlata. Ve výšce 200 m je vyhlídková restaurace s výhledem na (4. část tajenky).

1. část tajenky

$-9 + (-3) \cdot (+3) =$

$50 - (-5) \cdot 10 =$

$-19 + 26 =$

$3 \cdot 7 + (-9) =$

řecké písmenko π

0,5 % z 1000 =

řecké písmenko α

$5 \cdot (-2) + 30 =$

těleso, jehož vzorec pro objem je $V = a \cdot a \cdot a$

$-(-6) - (-9) =$

$15 - (+5) \cdot 3 =$

2. část tajenky

10 % z 120 =

200 % z 1,5 =

čitatel a jmenovatel tvoří.....

1 % ze 1300 =

200 % z 0,5 =

řecké písmenko σřecké písmenko γřecké písmenko ε

200 % z 3,5 =

50 % z 34 =

 $-(-8) - 8 =$

500 % z 2 =

25 % z 24 =

400 % z 5 =

1 % z 800 =

20 % z 25 =

3. část tajenky

100 arů = 1

řecké písmenko ωřecké písmenko δ

50 % z 60 =

25 % z 20 =

200 % z 4 =

10 % z 140 =

25 % z 16 =

4. část tajenky

1 % z 500 =
 1 000 mm = 1.....
 0,001 kg = 1.....
 25 % z 200 =
 1 000 g = 1.....
 metrů se říká ... cent.....
 čísel a jmenovatel tvoří.....
 200 % z 6 =
 1 000 m = 1.....
 1 000 ml = 1.....
 10 % z 200 =

Hledaná stavba je:

Autorka Mgr. Iveta Kantorová

Velikonoční
osmisměrka

Vylušti osmisměrku a ze zbylých písmen dokonči přísloví.

Kdo na jaře

A	K	Z	Á	L	M	O	P	O
K	K	E	N	Á	R	E	B	Z
V	T	Č	Á	E	T	L	A	Í
O	A	V	A	R	Z	J	Z	Í
B	I	J	K	T	Í	E	T	N
Á	M	L	Í	Č	H	Í	Ř	E
B	Í	Ě	E	Č	V	E	P	B
Č	L	K	Á	K	K	Č	Ř	U
K	U	Ř	Á	T	K	O	E	D

- Pomlázka
- Petrklíč
- Řehtačka
- Beránek
- Bábovka
- Vajíčko
- Zajíček
- Kvítí
- Kuřátko
- Duben
- Březen

Autorka Natálie Vašíčková, VIII.A

Anglická
jarní zvířecí
křížovkaK anglickým názvům dospělých zvířat
napíš názvy jejich mláďat.

Sheep.....
 Cow.....
 Rabbit.....
 Goat.....
 Cat.....
 Goose.....

Autorka Natálie Vašíčková, VIII.A

Výherci z minulého čísla:

str. 2 Lambada

1. místo: Karol Mojžíš, II. A
2. místo: Adam Hajzler, II. A
3. místo: Adéla Hálová, II. A

str. 3 Obrázek na vybarvení

Natálie Hauserová, II. B
Ella Hegerová, II. B
Natálie Marešová, II. B

str. 12 EVVO kvíz (1b, 2a, 3c, 4b, 5a, 6 Au- zlato, Ag- stříbro, Pt -platina, Pd -palladium)

1. místo: Ben Komrska, VI. C
2. místo: Bárt Komrska, VI. C
3. místo: Natálie Vašíčková, VIII. A

Okénko deskových her

str. 13 1) Severní Amerika; 2) 3-5 hráčů; 3) loďka; 4) např. hráč doveze do bezpečí 4 drahokamy stejné barvy; 5) mrak

1. místo: Lucie Kuncová, gymnázium
2. místo: Bárt Komrska, VI. C
3. místo: Ben Komrska, VI. C

str. 16 Kvíz k vánočnímu článku (1b, 2c, 3a, 4a, 5c, 6a, 7b)

1. místo: Tereza Bartošíková, IV. B
2. místo: Ben Komrska, VI. C
3. místo: Bárt Komrska, VI. C

str. 16 Vánoční obrázková luštěnka (Vánoce)

1. místo: Tereza Bartošíková, IV.
2. místo: Natálie Vašíčková, VIII. A

str. 17 Německá luštěnka (Die Schweiz)

1. místo: Tereza Bartošíková, IV.
2. místo: Ben Komrska, VI. C
3. místo: Natálie Vašíčková, VIII. A

str. 17 Christmas crossword (Christmas tree)

Tereza Bartošíková, IV.

str. 18 Matematický kvíz (PETRONAS TWIN TOWERS)

1. místo: Natálie Vašíčková, VIII. A
2. místo: Bárt Komrska, VI. C
3. místo: Lucie Kuncová, gymnázium

i

Všechna řešení soutěží vhazujete do Bédovy schránky **do pátku 30. dubna 2021.**

Pozor: U každého řešení soutěže nezapomeňte napsat své jméno, příjmení a třídu, poznačte i název soutěže, kvízu či tajenky.

Školní časopis Běda vychází 4x do roku.

Vydává: Základní škola Lanškroun, B. Smetany 460,
563 01 Lanškroun, IČO: 61234176.

E-mail: beda@zsbs.cz

Vydáno v Lanškrouně dne 29. března 2020.

Uzávěrka dalšího čísla je pátek 30. dubna 2021.

Tisk zajišťuje: TG TISK s. r. o. 5. května 1010,
563 01 Lanškroun. Evidenční číslo: MK ČR E 22723.

Toto i starší vydání časopisu můžete zhlédnout na www.zsbs.cz/casopis-beda
Své příspěvky můžete posílat také
na náš e-mail beda@zsbs.cz

UniCredit Bank

symbiom.
LEARNING FROM NATURE

SANELA
we make water cool

TG
TISKÁRNA
LANŠKROUN

AVX

KOMFI

Stepa

Ing. Adéla
Šperlichová
daňový
poradce

EUROPLAST CZ

SCHOTT